

Länsstyrelsen
Gotlands län

Kulturmiljöteamet
Tor Sundberg

M002 (jvrbmh)
A022 (Bontjard)

BESLUT

Datum
2006-09-07

1(5)

Dir
432-2852-04

Riksantikvarieämbetet

2006-09-19

Fi.....

Byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten Gotland Bro Duss 1:3

Manbyggnaden med flyglar. Foto: läns museet på Gotland.

Länsstyrelsen har i samråd med ägarna tagit initiativ till byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten Duss 1:3 i Bro socken, Gotland.

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap. 1§ första stycket lagen om kulturminnen m.m. (1988:950), KML, fastigheten Gotland Bro Duss 1:3 för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen omfattar manbyggnad (1) med vidbyggda flyglar (2,3) samt smedja med snickarbod (4). Magasinet, den f d ladugården eller andra uthus ingår ej. Till

Bro Duss 1.3_060908_ny mall

Postadress

621 85 VISBY

Hemsida

www.i.lst.se

Besöksadress

Strandgatan 1 och 2

Telefon

0498-29 21 00

Telefax

0498-21 72 89

E-post

lansstyrelsen@i.lst.se

2006-09-20 beslöt. Umh
kopier till KML = BM-reg. A.m. /

byggnadsminnet hör ett skyddsområde som avgränsats med heldragen linje på bifogade karta bestående främst av lillgårdstomt med trädgård.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap. 2§ KML följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angivna byggnader 1 – 4 får inte rivas, byggas om och till eller till sin exteriör förändras.
2. I byggnaderna får inte göras ingrepp i stomme d.v.s. grund, bärande väggar, bjälklag, takstol och murstock.
3. I byggnad 1-4 får inte fast inredning, snickerier och eldstäder förändras.
4. Skyddsområdet får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Ädelträdbestånd och flerårigt växtmaterial skall bevaras. Övriga tillbehör såsom brunnar, beläggningar, murar, gångar och staket får inte flyttas, tas bort eller ändras.
5. Byggnadsminnet skall underhållas så att byggnadernas särart bevaras.

Om det finns skäl, får länsstyrelsen lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna enligt 3 kap 14§ i KLM.

KOMMENTARER

Med exteriör menas t.ex. yttertrappor, takutförning, takmaterial, skorstenar, fönster inklusive beslag, dörrar inklusive beslag och fasadmateriäl

Med fast inredning menas t.ex. spisar, spiskupor, kakelugnar, kaminer samt smedjans fasta inredning, äldre golv- och takbräder, äldre innertrappor, äldre listverk, äldre väggbeklädnad, äldre fast skåpinredning, äldre snickerier, äldre paneler och äldre dörrar inkl beslag.

Avsikten med skyddsföreskrifterna är att inga exteriöra eller interiöra förändringar skall ske, utan att byggnaderna skall behålla sin ursprunglighet för framtiden. Därför är även mindre förändringar av t.ex. markbeläggning tunar och grindar, uppsättning av antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, skyltar lampor m.m. tillståndspliktiga. Både exteriöra och interiöra ändringar skall utföras i samråd med länsstyrelsen.

Före restaurering skall Länsstyrelsen i Gotlands län/kulturmiljöfunktionen kontaktas.

Även för BM prövas bygglovpliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Stadsarkitektkontoret skall kontaktas i osäkra fall.

BYGGNADSBESKRIVNING

Duss i Bro är en märklig gårdsanläggning i en rik fornlämningsmiljö. Särskilt manbyggnaden med dess bägge flyglar har höga kulturhistoriska värden, men även den fristående smedjan/snickarboden med sin bevarade inredning. Manbyggnaden tros ha medeltida murverk i den södra delen som, enligt traditionen, har inrymt lokaler för myntprägling. Gården är omtalad inte minst för att gutnaltningets medeltida sigillstamp, har påträffats på gården, använd som brödstämpel.

Betydande delar och inredningsdetaljer är från 1700-talet. Dess nuvarande form avseende volym, planlösning och fönsterstorlek härrör sannolikt från 1800-talets mitt. Huvudbyggnaden är uppförd i kalksten i två våningar under ett brant tegeltak på spånunderlag. Planlösningen är en närmast sexdelad variant av parstugan och har likheter med den mindre manbyggnaden vid granngården Kvie (BM). Unikt för ön är uppbyggnaden med manbyggnad i mitten, som på gavlarna försetts med varsin flygel i huvudbyggnadens längdriktning. Även flyglarna är av kalksten under tegeltak. Bakom norra flygeln finns dessutom en källare.

Huvudbyggnaden har tillsammans med flyglarna och smedjan/snickarboden ett högt kulturhistoriskt egenvärde, både vad gäller exteriörer, interiörer och välbevarad fast inredning. Gårdens traditionsvärde är stort. Magasinet har miljöskapande värden i gårdsbilden.

Restaureringsinsatser har utförts för att säkra ett skadat murparti i övervåningen samt övervåningens fönster på östra fasaden. Nu är takomläggning med lagning av takstolar etc aktuella. Arbetena utförs med hjälp av kulturstöd. Framtida åtgärder bör även vidtas bland annat för att trygga smedjan/snickarbodens goda fortbestånd.

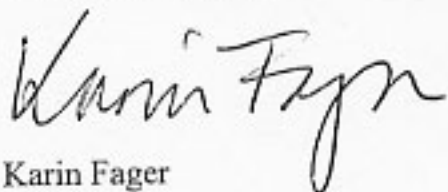
*Smedjan/snickarboden före utvändigt restaurering 2005. Manbyggnaden i bakgrunden.
Foto: Länsmuseet på Gotland.*

HUR MAN ÖVERKLAGAR

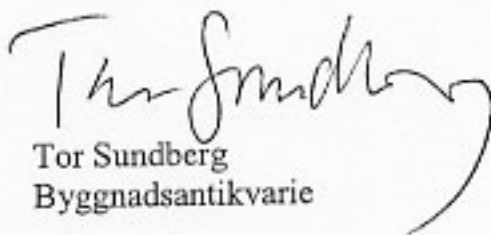
Detta beslut kan överklagas hos länsrätten i Gotlands län, se bilaga. Beslutet skall enligt 3 kap. 21§ KML gälla även om det överklagas, till dess att annat har beslutats.

BESLUTANDE M.M.

Beslut i detta ärende har fattats av strategiska chefen Karin Fager och byggnadsantikvarie Tor Sundberg. Den förberedande handläggningen har utförts av Tor Sundberg och byggnadsantikvarie Peter Olsson vid Läns museet på Gotland.

Karin Fager
Strategisk chef

Tor Sundberg
Byggnadsantikvarie

Kopia till:

RAÄ
Byggnadsnämnden
Läns museet på Gotland
Kultur- och fritidsnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut:

RAÄ
Lantmäterimyndigheten
Läns museet på Gotland
Byggnadsnämnden
Länsantikvarien

